

VENDIM
Nr. 1 datë 19.6.2013

NË EMËR TË REPUBLIKËS

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë të përbëra nga:

Ardian Dvorani	kryesues
Arjana Fullani	anëtare
Evelina Qirjako	anëtare
Aleksandër Muskaj	anëtar
Guxim Zenelaj	anëtar
Mirela Fana	anëtare
Andi Çeliku	anëtar
Medi Bici	anëtar
Edmond Islamaj	anëtar
Shkëlzen Selimi	anëtar
Artan Zeneli	anëtar
Artan Broci	anëtar
Tom Ndreca	anëtar,

asistuar nga sekretare gjyqësore Elona Kardhiqi, në datën 18.6.2013 dhe 19.6.2013 morën në shqyrtim në çështjen penale me nr. 5/4 Akti, regj. themeltar, me palë:

KËRKUES: Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Tiranë, përfaqësuar në gjyq nga prokurori pranë Gjykatës së Lartë, Arqilea Koça.

I GJYKUAR: Stilian Vathi, i biri i Fadilit dhe i Ëngjëllushes, i datëlindjes 2.12.1983, banues në Rr. "Myslym Shyri", pallati 6, shk. 1, përfaqësuar nga Avokati Koli Bele, i caktuar kryesisht.

AKUZUAR: Për veprën penale të dezertimit, parashikuar nga neni 33/1 i Kodit Penal Ushtarak.

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 111, datë 13.3.2007, ka vendosur:

"-Deklarimin fajtor të të pandehurit Stilian Fadil Vathi për kryerjen e veprës penale të dezertimit parashikuar nga neni 33/1 i KP Ushtarak dhe dënimin e tij me 6 (gjashtë) muaj burgim. - Vuajtja e dënimit fillon nga dita e ekzekutimit të këtij vendimi."

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 948 akti, datë 24.5.2007, ka vendosur:

"- Pranimin e pjesshëm të kërkesës.

- Rivendosjen në afat të ankimit të kërkesit Stilian Vathi kundër vendimit gjyqësor nr. 111, datë 13.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë."

Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 24, datë 13. 9.2007, ka vendosur:

"- Lënien në fuqi të vendimit nr. 111, datë 13.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë."

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 1569, datë 9.11.2007, ka vendosur:

"- Pranimin e kërkesës.

- Rivendosjen në afat të ankimit për në Gjykatën e Lartë kundër vendimeve gjyqësore nr. 111, datë 13.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe vendimit nr. 24, datë 13.9.2007 të Gjykatës së Apelit Tiranë."

Kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë ka paraqitur rekurs i gjykuari Stilian Vathi, nëpërmjet avokatit të tij, i cili ka kërkuar prishjen e këtij vendimi dhe kthimin e çështjes për rigjykim, duke parashtruar këto shkaqe:

"- Të dy vendimet e gjykatave janë marrë në mungesë të të pandehurit, pa u njoftuar ai për datën dhe orën e gjyqimit, duke i mohuar atij në këtë mënyrë të drejtën për një proces të rregullt e të drejtë gjyqësor, duke shkelur rëndë dispozitat procedurale penale që garantojnë një proces të rregullt ligjor.

- Në gjykimin e zhvilluar në gjykatën e shkallës së parë mungojnë njoftimet e rregullta për të pandehurin prandaj dhe me të drejtë po kjo gjykatë ka pranuar kërkesën për rivendosjen në afat të së drejtës së ankimit.

- Të njëjtin gabim ka bërë edhe gjykata e apelit, ku edhe pse dihej adresa e saktë e të pandehurit, nuk ekziston asnjë fletëthirrje që t'i jetë komunikuar atij apo ndonjë familjari të tij, për më tepër që nga kjo gjykatë nuk është njoftuar as avokati i caktuar me prokurë nga i pandehuri, duke zhvilluar edhe ajo një proces jo të rregullt ligjor.

- Në Gjykatën e Apelit Tiranë është bërë njoftimi me shpallje për të pandehurin në kundërshtim me kërkesat e nenit 140/4 të KP Penale, pasi nuk janë respektuar asnjë prej kërkesave të kësaj dispozite.

- Gjykatat kanë gabuar edhe në kualifikimin ligjor të veprës penale, pasi nuk jemi para elementeve të veprës penale të parashikuar nga neni 33/1 i Kodit Penal Ushtarak, sepse i pandehuri është larguar nga reparti me leje për shkak se e ka pasur nënën shumë të sëmurë dhe është proceduar dhe arrestuar pa u vënë në dijeni për këtë

procedim.”.

Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. s’ka, datë 21.10.2009, ka vendosur:

“Kalimin e çështjes në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë me qëllim njehtësimin e praktikës gjyqësore.”

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë me vendim nr. 5/4 regjistri themeltar, datë 20.1.2011, kanë vendosur:

“Pezullimin e gjykimit të çështjes penale me nr. 5/4 regj. themeltar datë 11.1.2010 dhe dërgimin e çështjes Gjykatës Kushtetuese për të vlerësuar pajtueshmërinë e dispozitave të pikave 4 dhe 6 të nenit 147 të Kodit të Procedurës Penale me nenet 3, 4, 42, pika 2, 43 dhe 135 të Kushtetutës.”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, me vendim nr. 31, datë 17.5.2012, ka vendosur:

“- Pranimin e kërkesës për shfuqizimin e pikës 6 të nenit 147 të KPP-së, për shprehjen “në gjykatën e apelit”.

- Rrëzimin e kërkesës për shfuqizimin e pikës 4 të nenit 147 të KPP-së.”

KOLEGJET E BASHKUARA TË GJYKATËS SË LARTË

pasi dëgjuan relacionin e gjyqtarëve Mirela Fana dhe Medi Bici; mendimin e prokurorit Arqilea Koça, i cili kërkoi lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Apelit Ushtarak Tiranë; në mungesë të përfaqësuesit të të pandehurit; pasi e bisedoi e analizoi çështjen në tërësi,

VËREJNË:

I. Rrethanat e faktit

1. Nga shqyrtimi gjyqësor në dyja shkallët e gjykimit dhe vendimet e dhëna nga të dyja gjykatat e faktit, rezultojnë të pranura prej tyre rrethanat si vijon: i pandehuri Stilian Vathi është mobilizuar nga Dega e Mobilizimit Ushtarak Tiranë me datë 8.8.2006 për të kryer shërbimin e detyrueshëm ushtarak dhe është caktuar në repartin ushtarak “Qendra Stërvitore Vertop” në Berat, ku edhe ka kryer periudhën stërvitore të karantinës.

2. Pas përfundimit të karantinës më datë 4.10.2006, i pandehuri Stilian Vathi është transferuar në repartin ushtarak nr. 4451 Tiranë, për të kryer shërbimin e detyrueshëm ushtarak aktiv.

3. Më datën 6.12.2006, i pandehuri Stilian Vathi është larguar pa leje nga reparti nr. 4451 Tiranë, largim për të cilën komanda e këtij reparti ushtarak ka bërë kallëzim penal pranë Prokurorisë Tiranë.

4. Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë ka filluar procedimin penal me nr. 395, në datën 20.12.2006, në ngarkim të të pandehurit Stilian Vathi, akuzuar për veprën penale të “Dezertimit”, parashikuar nga neni 33/1 të KP Ushtarak.

5. Hetimet paraprake në ngarkim të tij, si dhe gjykimi i çështjes janë bërë në mungesë të të pandehurit.

II. Procedurat gjyqësore

6. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 111, datë 13.3.2007, ka deklaruar fajtor të gjykuarin Stilian Vathi për veprën penale të “Dezertimit”, parashikuar në nenin 33, paragrafi i parë i Kodit Penal Ushtarak, veprë për të cilën është dënua me 6 muaj burgim.

7. Më datë 11.5.2007, Policia Gjyqësore e komisariatit të policisë nr. 2 Tiranë ka bërë ekzekutimin e vendimit nr. 111, datë 13.3.2007 ndaj të gjykuarit Stilian Vathi.

8. I gjykuari Stilian Vathi, meqenëse kishte humbur afatin për të bërë ankim në gjykatën e apelit, i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë me kërkesë për rivendosjen në afat të ankimit.

9. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë me vendimin nr. 948 akti të datës 24.5.2007, ka pranuar kërkesën e të gjykuarit Stilian Vathi për rivendosje në afat të së drejtës së ankimit kundër vendimit të themelit nr. 111, datë 13.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

10. Mbi ankimin e të gjykuarit, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 24, datë 13.9.2007, ka lënë në fuqi vendimin nr. 111, datë 13.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, me të cilin i gjykuari Stilian Vathi është deklaruar fajtor për veprën penale të “Dezertimit”, parashikuar në nenin 33, paragrafi i parë, i Kodit Penal Ushtarak, duke u dënua me 6 muaj burgim.

11. Përveç sa më sipër, i gjykuari Vathi ka paraqitur kërkesë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë edhe për t’u rivendosur në afat e drejta e tij për të paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë nr. 24, datë 13.9.2007, me të cilin është lënë në fuqi vendimi i fajësisë dhe dënimit të tij.

12. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 1569 akti, datë 9.11.2007, ka pranuar kërkesën e të gjykuarit për t’u rivendosur në afat e drejta e tij për të paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë.

13. Në bazë të këtij vendimi, i gjykuari Stilian Vathi ka paraqitur rekurs kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë, nëpërmjet avokatit të tij, i cili ka kërkuar prishjen e këtij vendimi dhe kthimin e çështjes për rigjykim, duke parashtruar shkaqet e përmendura në pjesën hyrëse të këtij vendimi.

14. Në seancën gjyqësore të zhvilluar në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë prokurori Artur Selmani ka pretenduar se rekursi i të gjykuarit nuk duhet të merret në shqyrtim, pasi vendimi që ka rivendosur në afat të drejtën

e rekursit për të gjykuarin është i pabazuar në ligj dhe konkretisht, përcaktimeve të nenit 147 të KP Penale, në pjesën që ka të bëjë me marrjen dijeni efektivisht për vendimin e ankimuar.

15. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, pasi ka marrë në shqyrtim këtë çështje në seancën gjyqësore të datës 21.10.2009, ka konstatuar se zgjidhja e kësaj çështjeje ka lidhje me interpretimin dhe zbatimin e nenit 147 të KP Penale, parë në aspekt të respektimit të parimeve kushtetuese dhe të KEDNJ-së. Gjithashtu, Kolegji ka konstatuar qëndrime jo të njëjta si nga gjykatat me të ulëta, ashtu edhe nga vetë Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë.

16. Kolegji Penal, si rrjedhojë e këtyre qëndrime të ndryshme, në bazë të nenit 438 të KP Penale dhe me qëllimin e ndryshimit dhe njësimin të praktikës gjyqësore, me vendimin nr. 1641/833 regjistri të datës 21.10.2009, ka vendosur të kalojë çështjen penale, që i përket të dënuarit Stilian Vathi, në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë.

17. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, me vendim nr. 5/4, regjistri themeltar, datë 20.1.2011, kanë vendosur *“Pezullimin e gjykimit të çështjes penale me nr. 5/4 Regj. Themeltar datë 11.1.2010 dhe dërgimin e çështjes Gjykatës Kushtetuese për të vlerësuar pajtueshmërinë e dispozitave të pikave 4 dhe 6 të nenit 147 të Kodit të Procedurës Penale me nenet 3, 4, 42 pika 2, 43 dhe 135 të Kushtetutës”*.

18. Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë me vendim nr. 31, datë 17. 5.2012, ka vendosur: *“Pranimin e kërkesës për shfuqizimin e pikës 6 të nenit 147 të KPP-së, për shprehjen “në gjykatën e apelit”. Rrëzimin e kërkesës për shfuqizimin e pikës 4 të nenit 147 të KPP-së”*.

III. Arsyetimi i Kolegjeve të Bashkuara

19. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë konstatojnë se, nga gjykatat më të ulëta, por edhe nga vetë Kolegji Penal i kësaj gjykate, mbahen qëndrime të ndryshme në lidhje me kuptimin e institutit të rivendosjes në afat të së drejtës së ankimit, qëndrime të ndryshme në interpretimin dhe zbatimin e nenit 147 të KPP-së.

20. Duke iu referuar praktikës unifikuese të saj vlerëson të sjellë në vëmendje përfundimet unifikuese të shprehura në vendimin nr. 2 të vitit 2002, në të cilin kolegjet janë investuar dhe janë shprehur posaçërisht për institutin e rivendosjes në afat të së drejtës së ankimit.

21. Kështu, Kolegjet e Bashkuara me vendimin unifikues të vitit 2002 kanë ardhur në përfundimin se gjykata (kompetente) që duhet të procedojë me shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat të së drejtës së ankimit, në çdo rast e rrethanë, është gjykata e shkallës së parë, duke arsyetuar se *“...në kuptim të nenit 147 të KPP-së, kërkesa për rivendosje në afat për të bërë ankim paraqitet (shqyrtohet) në gjykatën që ka dhënë vendimin dhe si e tillë duhet kuptuar përgjithësisht gjykata e shkallës së parë (gjykata e rrethit gjyqësor përkatës). Kjo rezulton nga përmbajtja e pikave 5 dhe 6 të nenit 147 të KPP-së. ... pavarësisht nëse çështja është shqyrtuar në themel ose jo edhe nga gjykata e apelit, kompetente për të shqyrtuar kërkesën për rivendosjen e afatit të ankimit është gjykata e shkallës së parë. Gjykata e apelit dhe pas saj Gjykata e Lartë shqyrtojnë vetëm ankimet kundër vendimeve respektive...”*.

22. Por, pavarësisht sa më lart, Kolegjet konstatojnë se, si nga gjykatat më të ulëta, edhe nga vetë Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë vazhdohet të mbahen qëndrime jo të njëjta në lidhje me interpretimin dhe zbatimin e institutit të rivendosjes në afat të së drejtës së ankimit. Dhe konkretisht, konstatohen qëndrime jo të njëjta në lidhje me kuptimin e termave të përdorur në këtë dispozitë, si: “gjykatë kompetente” për të shqyrtuar kërkesën për rivendosje në afat të ankimit, “organ që procedon”, palët që duhet të marrin pjesë në shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat të ankimit, e drejta e ankimit në rastet e pranimit apo refuzimit të kërkesës për rivendosje në afat etj.

23. Kolegji Penal, si rrjedhojë e këtyre qëndrime të ndryshme, në bazë të nenit 438 të KP Penale dhe me qëllimin e ndryshimit dhe njësimin të praktikës gjyqësore, me vendimin nr. 1641/833, regjistri të datës 21.10.2009, ka vendosur të kalojë çështjen penale, që i përket të dënuarit Stilian Vathi, në Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, duke shtruar për diskutim këto çështje për unifikim:

23. i) *Kundër vendimit të gjykatës, që lejon rivendosjen në afat për bërjen e rekursit, a mund të bëhet ankim nga palët përpara shqyrtimit të çështjes së themelit në Gjykatën e Lartë dhe cili do të konsiderohet “vendim përfundimtar”, sipas kuptimit të nenit 147/5 të K.P.Penale?*

23. ii) *Nëse Gjykata e Lartë, gjatë shqyrtimit të rekursit, konstaton se vendimi i rivendosjes në afat vjen ndesh me ligjin, a ka të drejtë të ndërhyjë në këtë vendim nëse nuk ka rekurs nga palët ndaj vendimit të themelit, nisur nga pengesa e ligjit për ankimin ndaj vendimit që lejon rivendosjen në afat?*

23. iii) *Nëse në gjykimin e çështjes në gjykatën e apelit njëra nga palët kërkon mospranimin e ankimit me arsyetimin se vendimi që ka pranuar kërkesën për rivendosjen në afat është në kundërshtim me ligjin, a ka të drejtë gjykata e apelit të shqyrtojë këtë kërkesë pa i hyrë shqyrtimit gjyqësor të themelit, nisur nga përmbajtja e nenit 147/5 të KP Penale, sipas të cilit vendimi që lejon rivendosjen në afat mund të ankimohet vetëm me vendimin përfundimtar”?*

24. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, pasi kanë marrë në shqyrtim këtë çështje në seancën gjyqësore të datës 20.1.2011, me vendimin nr. 5/4 regjistri themeltar, kanë vendosur: *“Pezullimin e gjykimit të çështjes penale me nr. 5/4 regj. themeltar datë 11.1.2010 dhe dërgimin e çështjes Gjykatës Kushtetuese për të vlerësuar pajtueshmërinë e pikave 4 dhe 6 të nenit 147 të Kodit të Procedurës Penale me nenet 3, 4, 42 pika 2, 43 dhe 135 të Kushtetutës”, me arsyetimin se formulimi i nenit 147 të Kodit të Procedurës Penale në pikat 4 dhe 6 nuk janë në pajtim me Kushtetutën dhe veçanërisht me nenet 3, 4,*

42, pika 2, 43 dhe 135 të saj.

25. Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë në shqyrtimin e kërkesës së Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 31, datë 17.5.2012, ka vendosur pranimin e kërkesës për shfuqizimin e pikës 6 të nenit 147 të KPP-së, për shprehjen “në gjykatën e apelit” dhe rrëzimin e kërkesës për shfuqizimin e pikës 4 të nenit 147 të KPP-së.

26. Gjykata Kushtetuese në vendimin e saj arsyeton se: “.... Sipas pikës 6 të nenit 147 të KPP-së. ankimi kundër vendimit të refuzimit të kërkesës mund të bëhet në gjykatën e apelit”. Shprehja “në gjykatën e apelit” të çon në përfundimin se mospranimi është vendosur nga gjykata e shkallës së parë. Si rrjedhim, gjykata vlerëson se kuptimi/zbatimi jo i drejtë i dispozitës së nenit 147/4 rrjedh pikërisht nga togfjalëshi “në gjykatën e apelit” i parashikuar në nenin 147/6 të KPP-së. Nëse pjesë e këtij togfjalëshi nuk do të ishte “e apelit”, atëherë ankimi do të bëhej në gjykatën më të lartë respektive ndaj vendimit të dhënë nga një gjykatë më e ulët, kompetenca e së cilës do të përcaktohej sipas rastit. Në këtë mënyrë, do të garantohej edhe parimi i gjykatës së caktuar me ligj, parashikuar nga neni 42/2 i Kushtetutës. Për këtë arsye, gjykata çmon se togfjalëshi “në gjykatën e apelit” bie ndesh me nenin 42/2 dhe 135 të Kushtetutës...”.

27. Në lidhje me çështjet që shtrohen për unifikim për efekt të njësimi të praktikës gjyqësore, tashmë pas vendimit të Gjykatës Kushtetuese, në seancën gjyqësore të datës 18.6.2013 përfaqësuesi i Prokurorisë së Përgjithshme mbajti qëndrimin se: “unifikimin e praktikës gjyqësore lidhur me kompetencën e gjykimit të kërkesave për rivendosje në afat, ku kompetente e gjykimit të kërkesës për rivendosje në afat t’i takojë asaj gjykate e cila është kompetente për shqyrtimin e atij mjeti ankimi që kërkohet të rivendoset në afat. Unifikimin e praktikës në rastin kur gjykata kompetente refuzon kërkesën për rivendosje në afat, atëherë, në rast refuzimi të rivendosjes në afat të apelit, ndaj atij vendimi të mund të ushtrohet rekurs ose në rast të refuzimit të rivendosjes në afat të rekursit, vendimi të konsiderohet përfundimtar. Unifikimin e praktikës në rastin kur gjykata kompetente pranon kërkesën për rivendosje në afat, atëherë në rast të pranimit të kërkesës për rivendosje në afat të apelit ndaj atij vendimi të mund të ushtrohet rekurs në Gjykatën e Lartë. Në rast të pranimit të rivendosjes në afat të rekursit vendimi të konsiderohet përfundimtar”.

28. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, nisur nga parashtimi i mësipërm i rrethanave të faktit dhe qëndrimeve të palëve në gjykim, për t’i dhënë përgjigje çështjeve të parashtuara për njësimin e praktikës gjyqësore, gjithmonë në funksion të zgjidhjes së çështjes objekt gjykimi dhe në përgjigje të shkaqeve të parashtuara në rekursin e të gjykuarit për zbatim të gabuar të ligjit penal procedural nga ana e gjykatave të faktit, vlerësojnë se duhet të mbahen parasysh kuptimi e zbatimi i dispozitave të Kodit Procedurës Penal lidhur me institutin procedural të rivendosjes në afat, të parashikuara në dispozitat në titullin III, kreu III të KP Penale, të titulluar “AFATET”.

29. Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë të theksojnë se ligjvënësi, me qëllimin e mbrojtjes si të interesave të të pandehurve (së drejtës subjektive), ashtu edhe të interesit të shoqërisë në një proces gjyqësor penal, ka përcaktuar në mënyrë të qartë në ligjin procedural penal afate procedurale për të hartuar aktet procedurale, të detyrueshme për t’u zbatuar si për gjykatat, ashtu edhe nga palët ndërgjyqëse në një proces penal.

30. Rivendosja në afat është një institut procedural që përlligj karakterin formal të ligjit procedural. Ligjvënësi ka përcaktuar se rivendosja në afat, që nënkupton kthim mbrapa në kohën procedurale, pra kthim në momentin kur ka lindur e drejta për të përmbushur aktin procedural, është një institut përjashtimor, i mirëpërcaktuar dhe jo i mundshëm për t’u zbatuar për çdo lloj rasti.

31. Instituti i rivendosjes në afat ka si qëllim garantimin e një procesi të rregullt ligjor, konkretisht garantimi i ushtrimit të së drejtës nga palët në proces për të kundërshtuar një vendim në një gjykatë më të lartë, në ato raste, të përcaktuara në mënyrë taksative nga ligjvënësi, kur nuk ka pasur mundësi që ta ushtrojë këtë të drejtë brenda afatit ligjor.

32. Rivendosja në afat lejon palën ndërgjyqëse të ushtrojë të drejtën e ankimit kundër vendimit të themelit, pavarësisht tejkalimit të afateve, të cilat për shkak të natyrës prekluzive, me plotësimin apo kalimin e tyre, kanë çuar në dekadencë të së drejtës së saj për të ushtuar këtë ankim.

33. Siç është përmendur më sipër në pjesën përshkruese-arsyetuese të këtij vendimi, ligjvënësi ka parashikuar institutin e rivendosjes në afat në titullin III, kreu III të KP Penale, e konkretisht:

1. Prokurori, i pandehuri, palët private dhe mbrojtësit rivendosjen në afatin e caktuar kur provojnë se nuk kanë pasur mundësi ta respektojnë afatin për shkak të rastit fator ose të forcës madhore.

2. Në qoftë se është dhënë vendimi në mungesë, i pandehuri mund të kërkojë rivendosjen në afat për të bërë ankim kur provon se nuk ka marrë dijeni për vendimin.

3. Kërkesa për rivendosjen në afat paraqitet brenda dhjetë ditëve nga zhdukja e faktit që përbënte rast ose forcë madhore, kurse në rastet e parashikuara në paragrafin 2, nga dita kur i pandehuri ka marrë dijeni efektivisht për aktin. Rivendosja në afat nuk lejohet më shumë se një herë për secilën palë për çdo shkallë të procedimit.

4. Për kërkesën vendos organi që procedon në kohën e paraqitjes së saj.

5. Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me vendimin

përfundimtar.

6. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit”(neni 147 i KP Penale).

34. Rastet e parashikuara nga neni 147 i KP Penale për rivendosjen në afat duhen interpretuar në mënyrë shtruese, të lidhura ngushtësisht me arsyet objektive që kanë penguar palën në ushtrimin efektiv të së drejtës së saj. Kështu pika 1 e nenit 147 parashikon *“forcën madhore”* apo *“rastin fator”*, si shkak për t’u rivendosur në afat të ankimit kundër një vendimi penal themeli.

35. Ndërsa pika 2 e nenit 147 përcakton si shkak për rivendosjen në afat, “gjykimin në mungesë” për aq sa provohet se, i pandehuri nuk ka marrë dijeni për zhvillimin e procesit dhe vendimin.

36. Rastet e sipërcituara përbëjnë kusht *“sine qua non”*, ekzistenca e të cilave justifikon në mënyrë të mjaftueshme paraqitjen e kërkesës për rivendosje në afat. Pala që është ndodhur në këto kushte ka të drejtë që t’i drejtohet gjykatës me kërkesë për rivendosje në afat. Me anë të kësaj kërkesë, pala që është ndodhur në kushtet e pamundësisë objektive të paraqitjes së ankimit ndaj vendimit të themelit, synon që të rifitojë përsëri kohën që ka kaluar që nga momenti i verifikimit të shkakut deri në momentin e zhdukjes së tij.

37. Shqyrtimi i kërkesës për vlerësimin e ekzistencës së kushteve dhe provave të nevojshme për vërtetimin e tyre bëhet nga gjykata gjatë zhvillimit të një procesi, i cili nuk është i njëjtë me gjykimin e themelit të çështjes, bazuar edhe në premisat logjike dhe funksionale që e karakterizojnë atë, ku kërkuesi ka detyrimin (barrën) për të provuar situatën në të cilën është ndodhur, e cila pa fajin e tij e ka vendosur në pamundësi absolute për të respektuar afatet procedurale. Pra, gjatë shqyrtimit të kërkesës, ligjvënësi ka normuar të drejtën e kërkuesit për t’u rivendosur në afat, por vetëm nëse ai provon se nuk ka marrë dijeni për zhvillimin e procesit gjyqësor dhe vendimit, të provojë se kjo padijeni nuk ka ardhur për faj të tij.

38. Në vijim të këtij arsyetimi dhe nga shqyrtimi i dispozitave të sipërcituara, Kolegjet e Bashkuara evidentojnë se dispozitat që kanë sjellë debate, qëndrime të ndryshme dhe vështirësi në praktikën gjyqësore janë ato të pikës 4, 5 dhe 6 të nenit 147 të këtij Kodi, ku parashikohet se: *“4. Për kërkesën vendos organi që procedon në kohën e paraqitjes së saj. 5. Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me vendimin përfundimtar. 6. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit”*.

39. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, duke pasur parasysh edhe qëndrimet përkatëse në vendimin nr. 31, datë 17.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese, arrijnë në përfundimin se është vendi për të ndryshuar qëndrimet e tyre të mëparshme, ndryshe nga praktika e unifikuar aktualisht e vendosur sipas vendimit unifikues nr. 2, datë 14.10.2002, në lidhje me mjetin procedural të rivendosjes në afat të ankimit, pra edhe dispozitat e neneve 147 e 148 të KPP-së.

40. Në rrethanat kur dispozitat e ligjit procedural nuk parashikojnë rregulla më të hollësishme, nuk janë të qarta apo përmblajnë edhe ndonjë kundërshti mes tyre, janë gjykatat ato që duhet të zgjidhin çështjen duke i zbatuar normat juridike në përputhje me qëllimin e përmblajtjen e tyre dhe në respektim të parimeve themeltare mbi të cilat qëndron procedimi penal në një shtet të së drejtës.

41. Në vijim të arsyetimit të mësipërm, në referim të çështjeve që janë shtruar për unifikim, Kolegjet e vlerësojnë me vend t’iu japin përgjigje këtyre pyetjeve:

i) Cila do të konsiderohet gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rivendosjen në afat, gjykata që ka dhënë vendimin ndaj të cilit është ushtruar ankim, apo gjykata që do të shqyrtojë ankimin për vendimin e themelit?

ii) Në procesin e shqyrtimit të ankimit, cilat do të jenë palët pjesëmarrëse në proces?

iii) Në varësi të pranimi apo të rrëzimit të kërkesës për rivendosje në afat, cila do të jetë gjykata kompetente për shqyrtimin e ankimit dhe a lejohet që palët në të dy rastet të bëjnë ankim (pra si kur rrëzohet, ashtu edhe kur pranohet kërkesa për rivendosje në afat).

42. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, në përgjigje të pyetjeve të sipërcituara do të kenë në konsideratë, ndër të tjera, edhe vlerësimet dhe qëndrimin e Gjykatës Kushtetuese për këtë çështje.

43. Konkretisht në vendimin nr. 31, datë 17.5.2012, Gjykata Kushtetuese arrin në përfundimin se: “... gjykata vlerëson se paqartësia që pretendohet nga gjykata referuese se, shprehja “organi që procedon” nënkupton patjetër gjykatën e shkallës së parë, nuk rrjedh nga pika 4 e nenit 147 të KP Penale, por nga kuptimi që i është dhënë kësaj shprehje nga vetë gjykata referuese në vendimin unifikues të saj. Shprehja “organi që procedon” i referohet organit që ka dhënë vendimin, ndaj të cilit kërkon të ankohet i gjykuari. Pra, nëse i gjykuari kërkon të ushtrojë ankim ndaj vendimit të apelit, kërkesën për rivendosje në afat duhet ta shqyrtojë gjykata e apelit dhe jo gjykata e rrethit gjyqësor ...”

A. Në lidhje me përgjigjen e pyetjes së parë

44. Duke pasur parasysh sa më sipër, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë në përgjigje të pyetjes së parë të shtruar për zgjidhje (*Cila do të konsiderohet gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rivendosjen në afat,*

*gjykata që ka dhënë vendimin ndaj të cilit është ushtruar ankim, apo gjykata që do të shqyrtojë ankimin për vendimin e themelit?), arrin në qëndrimin unifikues se: **Gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat është gjykata që ka dhënë vendimin ndaj të cilit ushtrohet ankim.** E thënë ndryshe, nëse kërkohet rivendosje në afat për të bërë ankim kundër vendimit të gjykatës së shkallës së parë, kompetente për gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat do të jetë gjykata e shkallës së parë. Respektivisht, nëse kërkohet rivendosja në afat për të bërë ankim (rekurs) kundër vendimit të gjykatës së apelit, kompetente për gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat është gjykata e apelit.*

45. Në këtë përfundim Kolegjet vlerësojnë se janë në koherencë të plotë me konkluzionet e Gjykatës Kushtetuese të shprehura në vendimin nr. 31, datë 17.5.2012.

B. Në lidhje me përgjigjen e pyetjes së dytë

46. Për t'i dhënë përgjigje pyetjes së dytë të shtruar për unifikim (*Në procesin e shqyrtimit të ankimit cilat do të jenë palët pjesëmarrëse në proces?*), Kolegjet e Bashkuara do të nisen nga përcaktimi i bërë nga ligjvënësi në nenin 147, pika 1 e KP Penale, i cili përcakton se: *"...prokurori, i pandehuri, palët private dhe mbrojtësit rivendosen në afatin e caktuar kur provojnë se nuk kanë pasur mundësi ta respektojnë afatin për shkak të rastit faktor ose të forcës madhore..."*.

47. Në vështrim të këtij përcaktimi të ligjvënësit, duke e parë dispozitën e nenit 147 të KP Penale në tërësi, në harmoni me dispozitat e tjera të këtij kodi, që përcaktojnë përgjithësisht formën e procesit gjyqësor penal dhe palët pjesëmarrëse në këtë proces, Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë se palët pjesëmarrëse në procesin gjyqësor për rivendosje në afat, do të jenë pikërisht ato të përcaktuara në pikën 1 të nenit 147 të KP Penale.

48. Në vijim të arsytimit të mësipërm Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë arrijnë në qëndrimin unifikues se: palë pjesëmarrëse në gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat do të jenë sipas rastit: prokurori, i pandehuri (i gjykuari), palët private dhe mbrojtësit përkatës.

C. Në lidhje me përgjigjen e pyetjes së tretë

49. Në lidhje me pyetjen e tretë të shtruar për unifikim, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë çmojnë me vend trajtimin e saj në dy situata të ndryshme, ashtu siç i parashikon ligjvënësi në nenin 147 të K.P.Penale, e konkretisht:

- *e para:* në rastin kur kërkesa për rivendosje në afat pranohet nga gjykata, pra kur pala që ka humbur afatin është rivendosur në afat për të bërë ankim;

- *e dyta:* në rastin kur kërkesa për rivendosje në afat është refuzuar nga gjykata.

50. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë më të ndërlikuar në dukje situatën e parë të pyetjes së tretë të shtruar për zgjidhje e pikërisht kur kërkesa për rivendosje në afat pranohet nga gjykata, pra kur pala që ka humbur afatin është rivendosur në afat për të bërë ankim, situatë ligjore e parashikuar nga ligjvënësi në pikën 5 të nenit 147 të KP Penale: *"5. Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me vendimin përfundimtar..."*.

51. Pra, ndryshe nga parashikimi i pikës 6 të nenit 147, sipas të cilit pala kërkuese mund të bënte ankim menjëherë dhe në çdo rast kur kërkesa për rivendosje në afat refuzohet nga gjykata, në rastin e parashikuar në pikën 5 të po këtij neni, ligjvënësi ka vendosur kufizime për palën që kërkon të bëjë ankim kundër vendimit të gjykatës që lejon rivendosjen në afat.

52. Sipas këtij parashikimi, pala e cila nuk është dakord me vendimin e gjykatës që ka rivendosur në afat të drejtën për të bërë ankim, jo në çdo rast mund të ankohet kundër këtij vendimi, por vetëm bashkë me vendimin përfundimtar.

53. Për efekt të kuptimit dhe zbatimit të drejtë të ligjit, Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë me vend të sqarojmë edhe njëherë kuptimin e vendimit përfundimtar të gjykatës, të cituar nga ligjvënësi.

54. Gjykata (e cilësdo shkallë gjykimi), shprehet me tre lloje vendimesh: 1. Me vendim të ndërmjetëm. 2. Me vendim jo përfundimtar; dhe 3. Me vendim përfundimtar.

55. Vendime të ndërmjetme janë ato që jepen gjatë gjykimit për të siguruar zhvillimin e gjykimit në mënyrë të rregullt në pajtim me kërkesat e dispozitave procedurale, si p.sh. vendimi për pranimin ose refuzimin e kërkesës për marrjen e një prove, për shtyrjen e gjykimit, për kryerjen e një ekspertimi etj.

56. Vendimet jopërfundimtare janë të gjitha llojet e vendimeve që pa e zgjidhur çështjen në themel i japin fund procesit gjyqësor penal të filluar.

57. Ndërsa vendime përfundimtare janë ato vendime që zgjidhin çështjen në themel, ku përfshihen jo vetëm vendimet e gjykatës së apelit, por edhe vendimet e gjykatës së rrethit gjyqësor që zgjidhin në themel çështjen (p.sh. që deklarojnë fajtor të pandehurin, që e deklarojnë të pafajshëm atë etj.).

58. Në këtë kuadër, në interpretim të pikës 5 të nenit 147 të KP Penale, Kolegjet e Bashkuara arrijnë në qëndrimin unifikues se pala (pjesëmarrëse në gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat), e cila nuk është dakord me vendimin për rivendosjen në afat, nuk mund të bëjë ankim në çdo kohë kundër këtij vendimi. Ajo (pala) mund të

ankohet kundër vendimit të rivendosjes në afat, vetëm nëse ankohet për vendimin përfundimtar të gjykatës, që do të thotë kundër vendimit që ka zgjidhur çështjen në themel dhe vetëm bashkë me këtë vendim.

59. Pra, nëse kërkesën për rivendosje në afat e ka shqyrtuar gjykata e rrethit gjyqësor (dhe ka vendosur pranimin e saj), pala që nuk është dakord me këtë vendim mund të bëjë ankim ndaj tij vetëm nëse ankohet kundër vendimit të gjykatës së apelit që ka zgjidhur çështjen në themel në këtë rast (mbi bazën e ankimit të paraqitur bashkë me vendimin për rivendosje në afat), sepse ai është vendimi përfundimtar për të cilin shprehet ligjvënasi në pikën 5 të nenit 147 të KP Penale.

60. Në analizë sa më sipër, Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë se qëndrimi i mbajtur nga ligjvënasi në këtë rast është plotësisht i drejtë, pasi nëse pala e cila nuk ka qenë dakord me vendimin për rivendosjen në afat, por është dakord dhe nuk ka ankim kundër vendimit përfundimtar që ka zgjidhur çështjen në themel, nuk do të bënte sens që kjo palë të ankohej vetëm kundër vendimit për rivendosjen në afat. Në këtë rast mjeti i ankimit do të ishte jo efektiv në kuptim të nenit 13 të KEDNJ-së.

61. Por, Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë se situata duket e pazgjidhur plotësisht për rastin tjetër, kur kërkesën për rivendosje në afat e ka gjykuar gjykata e apelit. Në këtë rast vendimi përfundimtar, për të cilin bën fjalë ligjvënasi në pikën 5 të nenit 147 të KP Penale, është vendimi i Gjykatës së Lartë dhe palët nuk mund të ankohen kundër këtij vendimi.

62. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, duke u nisur nga qëllimi përfundimtar i gjykimit, që është dhënia e drejtësisë dhe zgjidhja në themel e çështjes, çmojnë se, pavarësisht se pala nuk mund të ushtrojë të drejtën e ankimit kundër vendimit të rivendosjen në afat e vendosur nga gjykata e apelit, kjo nuk përbën një shkelje të së drejtës për një mjet efektiv ankimi, pasi ky vendim mund të shihet si vendim i ndërmjetëm, si një vendim që jepet gjatë gjykimit për të siguruar zhvillimin e gjykimit në mënyrë të rregullt në pajtim me kërkesat e dispozitave procedurale.

63. Gjithsesi Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë se ky është një qëndrim i ligjvënësit dhe siç është shprehur qartë Gjykata Kushtetuese në vendimin e saj nr. 31, datë 17.5.2012 *“... I takon ligjvënësit të parashikojë një mjet ankimi efektiv lidhur me këtë fazë për të garantuar të drejtën kushtetuese të ankimit të garantuar nga neni 43 i Kushtetutës dhe neni 13 i KEDNJ-së...”*.

64. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë më të thjeshtë në dukje situatën e dytë, pra kur kërkesa për rivendosje në afat është refuzuar nga gjykata, është parashikuar nga ligjvënasi në pikën 6 të nenit 147 të KP Penale e konkretisht: *“...kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit”*.

65. Në vështrim të këtij parashikimi të ligjvënësit, duke qenë se ai (ligjvënasi) kishte parashikuar mundësinë e ankimit në gjykatën e apelit, kuptohet qartë se gjykata kompetente për gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat, në çdo rast, është gjykata e shkallës së parë që ka dhënë vendimin e themelit të çështjes.

66. Në këtë këndvështrim, përfundimi i arritur nga Kolegjet e Bashkuara në vendimin unifikues nr. 2 të vitit 2002 se: *“...në kuptim të nenit 147 të KP Penale, kërkesa për rivendosje në afat për të bërë ankim bëhet në gjykatën që ka dhënë vendimin dhe si e tillë duhet kuptuar përgjithësisht gjykata e shkallës së parë...”*, ka qenë i drejtë në raport me interpretimin korrekt të dispozitës.

67. Në kushtet kur situata ligjore ka ndryshuar pas vendimit nr. 31, datë 17.5.2012 të Gjykatës Kushtetuese me riformulimin e pikës 6 të nenit 147 të KP Penale: *“6. Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim”*, Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë edhe njëherë se nuk mund të jetë Gjykata e Lartë gjykata që shqyrton kërkesën për rivendosje në afat për të drejtën e ankimit, pasi kundër vendimit të Gjykatës së Lartë nuk mund të bëhet ankim.

68. Në vijim të sa më sipër, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë arrijnë në qëndrimin unifikues se: në rastin kur kërkesa për rivendosje në afat është refuzuar nga gjykata e rrethit gjyqësor, kundër këtij vendimi, pala kërkuuese (prokurori, i pandehuri, palët private apo mbrojtësit) mund të bëjë ankim në gjykatën e apelit. Gjithashtu, edhe në rastin kur kërkesa refuzohet nga gjykata e apelit, pala kërkuuese mund të bëjë ankimin (rekursin) në Gjykatën e Lartë.

IV. Në lidhje me zgjidhjen e çështjes

69. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë se, mbështetur në analizën mbi zbatimin e ligjit dhe jurisprudencën jo vetëm të Gjykatës së Lartë, por edhe të Gjykatës Kushtetuese e GJEDNJ-së, pretendimet e parashtruara në rekursin e paraqitur nga i gjykuari Stilian Vathi gjenden të bazuara në ligj për sa i përket njoftimit të tij nga gjykata e apelit ushtarak, duke shkelur në këtë mënyrë kriteret e vendosura nga nenet 132 - 141 dhe 351 të KPP-së.

70. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë se vendimi nr. 24, datë 13.9.2007 i Gjykatës e Apelit Tiranë, që ka lënë në fuqi vendimin nr. 111, datë 13.3.2007 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, mbi bazën e të cilit i gjykuari Stilian Vathi është deklaruar fajtor për veprën penale të “Dezertimit”, parashikuar në nenin 33, paragrafi i parë i Kodit Penal Ushtarak, duke u dënuar me 6 muaj burgim, është i pambështetur në ligjin penal

procedural dhe për rrjedhim duhet të priset dhe aktet duhet të kthehen për rishqyrtim në po atë gjykatë.

71. Nga materialet e dosjes gjyqësore rezultojnë se Gjykata e Apelit Tiranë ka zhvilluar gjykimin në mungesë të të gjykuarit duke mos e njoftuar atë, në kundërshtim me kriteret ligjore të parashikuara në nenet 132 - 141 të KP Penale.

72. Gjykata e apelit rezultojnë se për zhvillimin e seancës gjyqësore të datës 5.7.2007 ka njoftuar të gjykuarin me anë të fletëthirrjes që mban datën 11.6.2007, duke e dërguar në adresën: rruga "Myslym Shyri", pall. 6, shk. I, Tiranë.

72.1 Kjo gjykatë në seancën gjyqësore të datës 5.7.2007, në bazë të nenit 140/4 të KPP-së, ka vendosur njoftimin e të gjykuarit me shpallje, pasi fletëthirrja e lartpërmendur është kthyer nga Posta Shqiptare me shënimin se "nuk njihet në këtë adresë". Këtë njoftim gjykata ka urdhëruar të vendoset përsëri në adresën e të gjykuarit: rruga "Myslym Shyri", pall. 6, shk. I, Tiranë dhe në njësinë bashkiake nr. 7, Tiranë.

73. Rezultojnë, gjithashtu, se në seancën e datës 5.7.2007, në bazë të njoftimit me shpallje të lartpërmendur, gjykata e apelit ka vendosur zhvillimin e gjykimit në mungesë të të gjykuarit dhe ka caktuar kryesisht avokat Luan Muho.

74. Kolegjet e Bashkuara vlerësojnë se gjykata e apelit ka zbatuar gabim ligjin procedural penal lidhur me njoftimin e të pandehurit dhe zhvillimin e gjykimit në mungesë të tij. Kolegjet konstatojnë se i gjykuari Stilian Vathi nuk është njoftuar për orën dhe datën e caktuar nga gjykata për zhvillimin e gjykimit sipas kërkesave procedurale penale; njoftimi i tij është bërë me shpallje në kundërshtim me ligjin, duke i mohuar atij të drejtën për të marrë pjesë në gjykim, të mbrohet vetë apo me anë të mbrojtësit, të realizojë të gjitha kërkesat kushtetuese e ligjore të një procesi të rregullt ligjor.

75. Kolegjet vlerësojnë se njoftimi me shpallje i datës 5.7.2007 nuk i plotëson kriteret e nenit 140 të KPP-së. Ky njoftim nuk është vendosur në banesën e saktë ku banon i pandehuri. Rrjedhimisht edhe vendimi i gjykatës për zhvillimin e gjykimit në mungesë të të gjykuarit, caktimin e një avokati mbrojtës kryesisht dhe vazhdimi i gjykimit në praninë e tij (avokatit), nuk është i mbështetur në ligjin procedural penal. Rezultojnë se së bashku me ankimin e depozituar në gjykatë, i pandehuri Stilian Vathi kishte depozituar prokurën e posaçme datë 18.5.2007, nr. 403 rep., nr. 108 Kol., me anë të së cilës kishte caktuar përfaqësuesin e tij av. Ismail Qesja.

76. Kolegjet e Bashkuara, në referim të kriterëve që përcakton Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, Konventa Evropiane mbi të Drejtat e Njeriut, Kodi i Procedurës Penale, çmojnë se njoftimet e bëra nga gjykata për pjesëmarrjen e të gjykuarit në gjykim nuk mund të pranohen si realizim i së drejtës së mbrojtjes së tij, në procesin penal, pasi bien në kundërshtim me:

76.1 Neni 6 i Konventës Evropiane të së Drejtave të Njeriut, në të cilin parashikohet se: *"1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile ose të çdo akuze penale kundër tij, çdo person ka të drejtë që çështja e tij të dëgjohet drejtësisht, publikisht dhe brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme. Vendimi duhet të jepet publikisht, por prania në sallën e gjykatës mund t'i ndalojë shtypit dhe publikut gjatë tërë procesit ose gjatë një pjese të tij, në interes të moralit, të rendit publik ose sigurisë kombëtare në një shoqëri demokratike, kur kjo kërkohej nga interesat e të miturve ose mbrojtja e jetës private të palëve në proces ose në shkallën që çmohet tepër e nevojshme nga gjykata, kur në rrethanë të veçanta publiciteti do të dëmtojte interesat e drejtësisë.*

2. Çdo i akuzuar për një vepër penale ka të drejtat minimale të mëposhtme:

a) të informohet brenda një afati sa më të shkurtër, në një gjuhë që ai e kupton dhe në mënyrë të hollësishme, për natyrën dhe për shkakun e akuzës që ngrihet ndaj tij;

b) t'i jepet koha dhe lehtësitë e përshtatshme për përgatitjen e mbrojtjes;

c) të mbrohet vetë ose të ndihmohet nga një mbrojtës i zgjedhur prej tij ose, në qoftë se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për të shpërblyer mbrojtësin, t'i mundësohet ndihma ligjore falas kur këtë e kërkojnë interesat e drejtësisë;

d) të pyesë, ose të kërkojë që të merren në pyetje dëshmitarët e akuzës dhe të ketë të drejtën e thirrjes dhe të pyetjes të dëshmitarëve në favor të tij, në kushte të njëjta me dëshmitarët e akuzës;

e) të ndihmohet falas nga një përkthyes, në qoftë se nuk kupton ose nuk flet gjuhën e përdorur në gjyq.."

76.2 Neni 31 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, në të cilin parashikohet se: *"Gjatë procesit penal kushdo ka të drejtë: a) të vihet në dijeni menjëherë dhe hollësisht për akuzën që i bëhet, për të drejtat e tij, si dhe t'i krijohet mundësia për të njoftuar familjen ose të afërmit e tij; b) të ketë kohën dhe lehtësitë e mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e vet; ...c) të mbrohet vetë ose me ndihmën e një mbrojtësi ligjor të zgjedhur prej tij; të komunikojë lirisht dhe privatisht me të, si dhe t'i sigurohet mbrojtja falas, kur nuk ka mjete të mjaftueshme; ..."*

76.3 Neni 6 i Kodit të Procedurës Penale në të cilin parashikohet se: *"1. I pandehuri ka të drejtë të mbrohet vetë ose me ndihmën e mbrojtësit. Kur nuk ka mjete të mjaftueshme i sigurohet mbrojtja falas me avokat. 2. Mbrojtësi ndihmon të pandehurin që t'i garantohen të drejtat procedurale dhe t'i ruhen interesat e tij ligjore".*

77. Kolegjet theksojnë se akti gjyqësor i njoftimit të personit kundër të cilit është hapur një proces penal është i

një rëndësie të veçantë që duhet bërë në përputhje me kërkesat e ligjit procedural, të cilat garantojnë ushtrimin efektiv të së drejtave nga ana e të pandehurit. Njoftimi i paqartë dhe joformal nuk mjafton. Nëse mund të pranohet një njoftim edhe tërthorazi, heqja dorë duhet të jetë e qartë. Është një e drejtë e personit të dënuar *“in absentia”*, i cili nuk rezulton se ka hequr dorë në mënyrë të qartë nga e drejta e tij për t'u paraqitur në gjykim, të ketë në të gjitha rastet një vendim të ri mbi akuzat (*Sejdovic kundër Italisë* 2000).

78. Standardet lidhur me njoftimin dhe zhvillimin e gjykimit në mungesë të të gjykuarit janë vendosur nga Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, duke çmuar se heqja dorë nga ushtrimi i së drejtës së garantuar nga Konventa duhet të përcaktohet saktësisht. *“Kur ligjet kombëtare lejojnë realizimin e gjykimeve në mungesë për një person “të akuzuar penalisht”, menjëherë, sapo ai merr dijeni për këtë proces, duhet të ketë të drejtën për t'u dëgjuar nga gjykata mbi pretendimet e akuzës. Autoritetet kombëtare kanë një marzh vlerësimi për zgjedhjen e mjeteve në sistemet e tyre ligjore, por me kusht që këto mjete juridike të jenë në përputhje me standardet e vendosura nga neni 6/1 i Konventës”* (*Colozza kundër Italisë*, 1985).

79. Në zhvillim të jurisprudencës së saj lidhur me zhvillimin e procesin *“in absentia”* Gjykata Evropiane ka theksuar se: *“... e drejta e një personi të akuzuar, për të qenë i pranishëm në seancën dëgjimore të akuzave të ngritura kundër tij është thelbësore për një proces të drejtë.”* (*Ektabani kundër Suedisë* 1988 *Vaundelle kundër Francës* 2003); se: *“Kjo përfshin jo vetëm praninë fizike, por edhe aftësinë për të dëgjuar dhe ndjekur procedimet, për të kuptuar provat dhe argumentet, për të orientuar përfaqësuesit ligjorë dhe për të dhënë fakte”.* (*T and V kundër Mbretërisë së Bashkuar*); se: *“Kjo është veçanërisht e rëndësishme kur procedimet kanë natyrë kontradiktore. Shteti ka detyrimin për t'i dhënë të pandehurit një njoftim efektiv dhe të përshtatshëm për seancën dhe të marrë masa për të siguruar praninë e tij”.* (*Poitrimol kundër Francës* 1993, *Spinatto kundër HMP Brixton dhe Italisë* 2001); se: *“Është e një rëndësie thelbësore që i akuzuari duhet të jetë i pranishëm në seancë, sepse ai ka të drejtën të dëgjohet, por edhe sepse ai ka nevojë t'i verifikojë gjykatës vërtetësinë e thënieve të tij dhe t'i krahasojë këto me të palës tjetër ose dhe të dëshmitarëve. Ligjvënësi duhet të jetë në gjendje të mos nxisë mungesa të pajustificueshme* (*Geyseghem kundër Belgjikës* 1999); se: *“Informimi i një personi mbi procedimin penal të filluar ndaj tij është një akt ligjor me një rëndësi të tillë që duhet të zbatohet në përputhje me kërkesat procedurale dhe të mirëfillta të afta për të siguruar ushtrimin efektiv të së drejtave të akuzuarit”.* (*Zyflli kundër Shqipërisë* 2005); se: *“Edhe pse nuk është absolute, e drejta e çdokujt, të akuzuar për një vepër penale, për t'u mbrojtur efektivisht nga një mbrojtës ligjor është një nga kriteret kryesore të gjykimit të drejtë. Një person i akuzuar penalisht nuk e humb këtë të drejtë thjesht për faktin se ai nuk ndodhet vetë personalisht në gjyq”.* (*Mariani kundër Francës*, 2005).

80. Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, në garantimin e së drejtës themelore për një proces të rregull ligjor vlerësojnë të theksojnë dhe rezolutën (75) 11 *“Për kriteret e gjykimit në mungesë të të akuzuarit”* të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Evropës, në të cilën rekomandohen standardet minimale për shtetet anëtarë mbi njoftimin e të gjykuarit dhe zhvillimin e procesin në mungesë të tij, të tilla si: i) Askush nuk duhet të gjykohej pa pasur një thirrje për gjyq në kohë. ii) Kjo thirrje për gjyq duhet të ketë të sanksionuara edhe pasojat nëse i akuzuari nuk vjen në gjykim. iii) Kur gjykata vëren se edhe pse i akuzuari është njoftuar dhe nuk është paraqitur, ajo, nëse çmon se prania e tij në proces është e pazëvendësueshme ose beson se i akuzuari është penguar të paraqitet, duhet të vendosë shtyrjen e procesit... vi) Një vendim gjykate i dhënë në mungesë duhet t'i njoftohet personit sipas rregullave për njoftimet dhe marrjes dijeni brenda afatit të parashikuar për apelim. Ky afat duhet të fillojë që nga dita e marrjes dijeni efektivisht të personit, përveçse kur ai qëllimisht i fshihet drejtësisë. vii) Çdo personi të gjykuar në mungesë duhet t'i jepet e drejta për apelim me çdo lloj mjeti ligjor, që do t'i ishte dhënë sikur ai të ishte i pranishëm. viii) Për personin e gjykuar në mungesë, të cilit nuk i është bërë njoftimi në mënyrën e duhur, duhet të ketë një mjet ankimi që t'i mundësojë atij shfuqizimin e vendimit. ix) Një person i gjykuar në mungesë, por që njoftimi i është bërë në rregull, duhet të ketë të drejtën e një rigjykimi në mënyrën e zakonshme, nëse ai mund të provojë mungesën e tij para gjykatës për arsye të pavarura nga vullneti i tij”.

81. Në mbështetje sa më sipër, Gjykata Kushtetuese ka konsoliduar praktikën lidhur me interpretimin e dispozitave të Kodit të Procedurës Penale mbi njoftimin e të pandehurit dhe zhvillimin e gjykimit në mungesë të tij.

82. Kjo gjykatë ka theksuar se: *“... Dispozitat procedurale për njoftimet vendosin një rend të caktuar për mënyrën e njoftimit të akteve për të pandehurin, prandaj duhet respektuar rendi sipas preferencës ligjore për këtë qëllim. Me këtë detyrim të organeve përkatëse shtetërore, për të njoftuar në mënyrë rigorozë të pandehurin dhe për të provuar se ai i fshihet drejtësisë, është e lidhur e drejta e tij për të marrë pjesë në gjykim, si dhe e drejta e gjykatës për të vendosur për gjykimin e tij në mungesë kur janë respektuar në mënyrë rigorozë dispozitat për njoftimin.....Në radhë të parë është e domosdoshme që i pandehuri duhet të ketë dijeni nëse ndaj tij ka filluar një proces penal dhe, në radhë të dytë, ky duhet të heqë dorë vullnetarisht nga pjesëmarrja në të. Gjykata arrin në këtë përfundim për arsye se heqja dorë nënkupton një akt vullneti nga ana e të pandehurit, që siç është pranuar nga teoria e së drejtës penale, për të pasur një akt vullnetar duhet të ketë në radhë të parë një proces të brendshëm të perceptimit të realitetit nga ana e të pandehurit dhe më pas një proces të brendshëm vendimmarrjeje prej tij..... Gjykata Kushtetuese çmon se vendimi i mësipërm është i një rëndësie të veçantë, pasi parashikon se janë organet shtetërore ato që duhet të marrin të gjitha masat, nëpërmjet*

veprimeve aktive, për të siguruar gjykatën se i pandehuri është njoftuar në mënyrë të rregullt, se në ngarkim të tij ka një procedim penal dhe se i pandehuri, pas këtij njoftimi të rregullt, me vullnetin e tij të lirë vendos t'i fshihet drejtësisë. Pra, ky interpretim i nenit 6 të KEDNJ-së nga ana GJEDNJ-së përbën një garanci procedurale më shumë për shtetasit e vendeve që kanë nënshkruar Konventën..." (Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë vendimi nr. 30, datë 17.6.2010).

83. Për sa më sipër, Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë vlerësojnë se zhvillimi i një procesi në mungesë të të pandehurit kërkon domosdoshmërisht garantimin nga gjykatat të marrjes dijeni efektivisht nga i pandehurit mbi zhvillimin e procedimit kundër tij, si dhe heqjen dorë vullnetarisht dhe në mënyrë të qartë për të marrë pjesë në proces.

84. Kolegjet çmojnë se në të tilla rrethana, në kuptim të nenit 432, shkronja "b" të KP Penale, rekursi i paraqitur nga i gjykuari Stilian Vathi gjendet i bazuar në ligj e si i tillë do të pranohet, rrjedhimisht, në bazë të nenit 441, pika 1, shkronja "ç" të këtij Kodi, vendimi nr. 24, datë 13.9.2007 i Gjykatës së Apelit Tiranë do të priset dhe aktet do të kthehen për rishqyrtim në po atë gjykatë.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë, në mbështetje të neneve 438, 441 pika 1, shkronja "ç" të Kodit të Procedurës Penale,

VENDOSËN:

Prishjen e vendimit nr. 24, datë 13.9.2007 të Gjykatës së Apelit Ushtarak Tiranë dhe kthimin e akteve për rishqyrtim në Gjykatën e Apelit Tiranë.

Ky vendim është unifikues për praktikën gjyqësore dhe dërgohet për botim në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Ardian Dvorani (kryesues), Evelina Qirjako, Arjana Fullani, Aleksandër Muskaj, Guxim Zenelaj, Mirela Fana, Andi Çeliku, Medi Bici, Shkëlzen Selimi, Artan Zeneli, Edmond Islamaj, Tom Ndreca, Artan Broci

MENDIM PARALEL

Ne gjyqtarët Ardian Dvorani dhe Shkëlzen Selimi nuk ndajmë të njëjtin qëndrim me shumicën përse i përket mënyrës së unifikimit të çështjeve nga Kolegjet e Bashkuara në vendimin nr.1, datë 19.6.2013, për arsyet që do t'i parashtrojmë më poshtë:

Kolegjet e Bashkuara të Gjykatës së Lartë me të drejtë morën në shqyrtim me qëllim unifikimin e praktikës në lidhje me kuptimin dhe zbatimin e drejtë të nenit 147 të K.Pr.Penale, i cili rregullon institutin e rivendosjes në afat të ankimit. Kjo nevojë lindi si rezultat i shfuqizimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese me vendimin nr. 31, datë 17.5.2012 të togfjalëshit "në gjykatën e apelit" në pikën 6 të nenit 147 të K.Pr. Penale¹ dhe që kishte të bënte me ushtrimin e të drejtës së ankimit në rast të refuzimit të kërkesës për rivendosje në afat.

Ky ndryshim ligjor la pa efekt detyrues vendimin nr. 2, datë 14.10.2002 të Kolegjeve të Bashkuara i cili kishte përcaktuar në qëndrimin unifikues se gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat në çdo rast është gjykata e shkallës së parë, duke u bazuar në atë rast në interpretimin e dispozitës ligjore tashmë pjesërisht të shfuqizuar.

Gjykata Kushtetuese, në pjesën arsyetuese, ka konstatuar se togfjalëshi "në gjykatën e apelit" bie ndesh me parimin e gjykatës së caktuar me ligj dhe për pasojë është antikushtetues, pasi bie ndesh me nenin 42/2 dhe 135 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë.

Nuk ndajmë të njëjtin qëndrim me shumicën në përcaktimin e gjykatës kompetente në lidhje me shqyrtimin e kërkesës së rivendosjes në afat, e cila ka arritur në konkluzionin se: *"gjykata kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat është gjykata që ka dhënë vendimin ndaj të cilit ushtrohet ankimi. E thënë ndryshe, nëse kërkohet rivendosje në afat për të bërë ankim kundër vendimit të gjykatës së shkallës së parë, kompetente për gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat do të jetë gjykata e shkallës së parë. Respektivisht, nëse kërkohet rivendosja në afat për të bërë ankim (rekurs) kundër vendimit të gjykatës së apelit, kompetente për gjykimin e kërkesës për rivendosje në afat është gjykata e apelit"*.

Në kundërshtim me atë që pretendohet nga shumica se ky qëndrim është në koherencë me qëndrimin e mbajtur nga Gjykata Kushtetuese, kemi mendimin se duke e unifikuar çështjen e gjykatës kompetente për shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në mënyrën e lartpërmendur jo vetëm që janë deformuar argumentet ligjore të dhëna nga Gjykata Kushtetuese në favor të përcaktimit të gjykatës së caktuar me ligj, por nuk ka

¹ Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim në gjykatën e apelit.

gjetur zgjidhje të drejtë përcaktimi i gjykatës kompetente.

Gjykata Kushtetuese në vendimin e saj nr. 31, datë 17.5.2012 në pjesën arsyetuese është shprehur se:

Gjykata vëren se në lexim të parë të dispozitës duket sikur ligjvënësi nuk e ka përcaktuar gjykatën kompetente për të shqyrtuar kërkesën për rivendosje në afat të së drejtës së ankimit. Por duke iu referuar interpretimit gjuhësor në zbërthimin e togfjalëshit “gjykata që procedon në kohën e paraqitjes së saj (kupto: kërkesën)”, atëherë kuptohet se ligjvënësi e ka lidhur gjykatën kompetente me llojin e ankimit që bën i gjykuari. Pra, nëse i gjykuari do të ankimojë vendimin e shkallës së parë, atëherë logjikisht dhe duke iu referuar dispozitave procedurale, kompetente për shqyrtimin e ankimit do të jetë gjykata e apelit. Nëse i gjykuari do të ankimojë vendimin e gjykatës së apelit, kompetente do të jetë Gjykata e Lartë. (f.9)

Shihet qartë se përcaktimi i gjykatës kompetente do të bëhet në bazë të llojit të ankimit, duke përcaktuar se kompetente në rastin e shqyrtimit të kërkesës për rivendosje në afat do të jetë ajo gjykatë e cila është edhe kompetente për shqyrtimin e ankimit.

Shumica, edhe pse e citon vendimin e Gjykatës Kushtetuese, në pikën 43 të vendimit nuk e ka reflektuar këtë në qëndrimin unifikues duke mos e lidhur me kompetencën e gjykatës që do të shqyrtojë ankimin në rast të rivendosjes në afat, por me gjykatën e cila ka dhënë vendimin. Duke vepruar në këtë mënyrë jo vetëm që është vepruar në kundërshtim me parimin që një gjykatë nuk mund të marrë kompetencat e një gjykate tjetër të caktuara me ligj, por dhe me qëllimin e shfuqizimit të pjesshëm të dispozitës nga Gjykata Kushtetuese pikërisht të deformimit të ligjit në lidhje me kuptimin e gjykatës kompetente dhe interpretimit të gabuar të mëparshëm të Kolegjeve të Bashkuara nga një formulim i gabuar i dispozitës procedurale penale. Jemi të mendimit se shumica përsëri ka vendosur në kundërshtim me parimin e gjykatës së caktuar me ligj.

Kolegjet e Bashkuara, duke definuar kompetencën në rastin e kërkesës për t’u rivendosur në afat, nuk kanë përcaktuar se cila do të ishte gjykata kompetente në rastin kur kjo kërkesë ka të bëjë me vendime apo të drejta gjatë fazës së hetimit paraprak.

Mendojmë se qëndrimi më i drejtë ligjor në lidhje me caktimin e kompetencës për shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat do të ishte që: Kompetenca për shqyrtimin e kërkesës për t’u rivendosur në afat i takon asaj gjykate e cila është kompetente edhe për shqyrtimin e vetë ankimit për të cilin kërkohet rivendosja që sipas rastit do të ishte: për kërkesat gjatë fazës së hetimit paraprak gjykata e shkallës së parë (gjyqtari i hetimeve paraprake), për të rivendosur në afat të drejtën e ankimit është gjykata e apelit, ndërsa për rivendosjen në afat të rekursit është Gjykata e Lartë.

Në mbështetje të qëndrimit tonë vjen edhe rregullimi i pasojave që parashikohet në rastin kur kërkesa pranohet. Në nenin 148 të K.Pr.Penale², i cili parashikon pasojat që vijnë nga rivendosja në afat e ankimit, parashikohet edhe përsëritja e veprimeve procedurale ku pala duhet të merrte pjesë. Ndërkohë që në paragrafin e dytë parashikohet se: *kur rivendosja në afat bëhet nga Gjykata e Lartë, ç’ka bën të qartë që rivendosja për rekursin është në kompetencën e kësaj gjykate*. Por, për shkak të natyrës që ka shqyrtimi i çështjes në këtë shkallë gjykimi, si gjykim i kufizuar vetëm në shkaqe ligji dhe jo fakti, delegimi i veprimeve procedurale që do të përsëriten i bëhet gjykatës që e ka zgjidhur çështjen në themel.

Kolegjet e Bashkuara në qëndrimin unifikues kanë lënë pa zgjidhur çështjen nëse prokurori ose ndonjë prej palëve të pranishëm në proces ka të drejtën e ankimit ndaj vendimit të gjykatës e cila ka pranuar kërkesën për t’u rivendosur në afat të ankimit dhe nëse po, ku do të paraqitet dhe si do të shqyrtohet.

Në parim, neni 147/1 i K.Pr.Penale i jep të drejtën për të kërkuar rivendosjen në afat prokurorit, të pandehurit, palëve private, si dhe mbrojtësve të tyre.

Sipas nenit 407/4 të K.Pr.Penale, *“E drejta e ankimit i takon vetëm atij që ligji ia njej shprehimisht. Kur ligji nuk bën dallim ndërmjet palëve, kjo e drejtë i takon secilës prej tyre”*.

Ankimet për kërkesat për rivendosjen në afat trajtohen përkatësisht në pikat 53 dhe 64 të nenit 147 të K.Pr.Penale. Në rast refuzimi të kërkesës, pika 6 e nenit të sipërcituar parashikon se kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim. Ndërkohë, në rast pranimi të kërkesës, pika 5 shprehet se “Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me

² N.148 i K.Pr.Penale “Efektet e rivendosjes në afat”

1. Gjykata që ka vendosur rivendosjen në afat, me kërkesën e palës dhe për aq sa është e mundur, urdhëron përsëritjen e veprimeve në të cilat pala kishte të drejtë të merrte pjesë. Kur rivendosja në afat bëhet nga Gjykata e Lartë, përsëritja e veprimeve vendoset nga gjykata që është kompetente për shqyrtimin në themel.

³ Vendimi që lejon rivendosjen në afat për bërjen e ankimit mund të ankimohet vetëm bashkë me vendimin përfundimtar.

⁴ Kundër vendimit që refuzon kërkesën për rivendosje në afat mund të bëhet ankim.

vendimin përfundimtar”.

Neni 147 i K.Pr.Penale as në pikën 5, dhe as në pikën 6 nuk përcakton dhe as bën dallim ndërmjet palëve që legjitimohen për të bërë ankim. Kjo pasi instituti i rivendosjes në afat është një institut me karakter të përgjithshëm, i përdorshëm në të gjitha fazat e procesit penal dhe që mund të përdoret teorikisht nga të gjitha palët si nga i pandehuri, ashtu edhe nga prokurori apo palët e tjera të thirrura në proces.

Nisur nga natyra e procesit penal dhe palëve pjesëmarrëse në të, ku prania e prokurorit është e detyrueshme në procesin penal si dhe në varësi të rastit edhe palët private, rastet e kërkesës për t'u rivendosur në afat të këtyre subjekteve janë kufizuar: në i) rastin fitor dhe ii) forcën madhore.

Ndërkohë që ka një situatë specifike që i referohet pikërisht njohjes dhe pranimi nga ligji procedural penal i institutit të gjyqimit në mungesë që ka për qëllim njohjen dhe garantimin e të drejtës së ankimit për të gjykuarin në mungesë. Duke pasur parasysh se rivendosja në afat synon të rivendosë një të drejtë të humbur për palët në përgjithësi dhe veçanërisht për të gjykuarin në mungesë, ai, në varësi të pranimi ose jo, do t'i nënshtrohet kontrollit gjyqësor duke garantuar të drejtat e gjithë subjekteve pjesëmarrëse dhe që legjitimohen të bëjnë ankim. Në interpretim të qëllimit të institutit të rivendosjes në afat dhe të pasojave që krijon për palët duhet të kuptohet dhe të zbërthehet e drejta e ankimit sipas pikës 5 dhe 6 të nenit 147 të K.Pr.Penale. Për më tepër dhe të pasojave që krijon pas rivendosjes të së drejtës dhe të detyrimit që krijon për gjykatën shqyrtimi i çështjes dhe të rënies në dekadencë të pretendimeve që mund të ketë pala tjetër në lidhje me ligjshmërinë e vendimarrjes.

Mendojmë se shumica në vendimarrjen e saj nuk ka arritur dot të bëjë dallimin dhe të interpretojë saktë se në rastin kur flitet për të drejtë ankimi sipas pikës 6 të nenit 147 të K.Pr.Penale, ajo i njihet si e drejtë të gjykuarit në mungesë e lidhur kjo ekskluzivisht me rastin e parashikuar në nenin 147/2 të K.Pr.Penale, ndërsa e drejta e ankimit sipas pikës 5 të këtij neni i drejtohet prokurorit ose palëve private.

Parashikimi nga neni 147/6 i shtyrjes së ankimit bashkë me vendimin përfundimtar, është natyrisht një zgjidhje *pro reo*, që i zgjeron të drejtat e këtij të fundit duke i dhënë mundësinë që të përfitojë nga efektet e rivendosjes në afat, deri në momentin e vendimit përfundimtar. Ndryshe nga shumica që ka përcaktuar si vendim përfundimtar vendimin e gjykatës së apelit, kemi mendimin se vendimi përfundimtar është vendimi gjyqësor i cili e ka zgjidhur çështjen në themel, pavarësisht i kujt shkallë gjykimi është ai dhe për të cilin kërkohet të ushtrohet e drejta e ankimit (rekursit).

Jemi të mendimit se me këtë vendimarrje unifikuese padrejtësisht i është mohuar e drejta e ankimit prokurorit në rastin kur ai nuk është dakord me vendimin i cili rivendos në afat ankimin për të pandehurin, e cila sipas interpretimit tonë i njihet në bazë të nenit 147/5 të K.Pr.Penale. Në çdo rast, kur gjykata pranon kërkesën për rivendosje në afat të ankimit prokurori ka të drejtë ta kundërshtojë në gjykimin e vazhduar në bazë të ankimit të rivendosur në afat nga i gjykuari dhe gjykata, përpara se të shqyrtojë themelin e ankimit në lidhje me vendimin përfundimtar duhet të marrë në vlerësim shkaqet e ankimit kundër vendimit të rivendosjes në afat dhe nëse konstaton se ato janë të pabazuara mandej mund të vazhdojë shqyrtimin e çështjes. Në rast se pretendimet e prokurorit qëndrojnë, atëherë gjykata duhet të prishë vendimin e rivendosjes në afat të ankimit dhe të deklarojë të papranueshëm ankimin.

Shumica, duke unifikuar në mënyrë të gabuar se cila është gjykata kompetente në shqyrtimin e kërkesës për rivendosje në afat, ka gabuar më pas edhe në të drejtën e ankimit, sepse nëqoftëse do të njihet kjo e drejtë, ajo në vetvete do t'i nënshtrohej kontrollit gjyqësor tashmë jo nga gjykata kompetente, por nga një gjykatë më e lartë, ndërkohë që është vetë gjykata kompetente për shqyrtimin e vendimit përfundimtar e cila do të shqyrtojë edhe ligjshmërinë e vendimit të rivendosjes në afat.

Duke e interpretuar në këtë mënyrë, pra të kontrollit paraprak të vendimit të rivendosjes në afat, do të shmangej ajo situatë e cila mund të ndodhë ashtu siç me të drejtë Gjkata Kushtetuese në lidhje me padobishmërinë e ankimit në rast se një gjykatë më e lartë do të konstatonte zbatimin e gabuar të ligjit në vendimin e rivendosjes në afat të ankimit dhe do të prishte një vendim përfundimtar të dhënë në favor të tij. Në këtë rast Gjkata Kushtetuese është shprehur se:

Gjkata çmon se në këtë rast kemi të bëjmë me një të drejtë ankimi jo efektive në kuptim të nenit 43 të Kushtetutës dhe nenit 13 të KEDNJ, sepse palët, pas rigjyqimit në themel, mund të përballen me një rezultat të ndryshëm pa pasur mundësi të ankohen paraprakisht lidhur me bazueshmërinë në ligj dhe prova të kërkesës për rivendosjen ose jo në afat të së drejtës së ankimit.

Ne, gjyqtarët e mendimit paralel, mendojmë se nëse do të përcaktohej drejt gjykata kompetente, e cila shqyrton kërkesën për rivendosje në afat si dhe të së drejtës së ankimit, do të kishim një proces të rregullt ligjor duke

respektuar të drejtat e palëve dhe një zbatim të drejtë të ligjit procedural penal nëpërmjet praktikës unifikuese.
Anëtarë: Ardian Dvorani, Shkëlzen Selimi